

Az Értelm javaslata az intelligens tervezés elméletének oktatásáról

A fajok származására vonatkozó darwini elméletet (és annak módosított változatait) az elmúlt évtizedekben tudományos téren egyre több bírálat éri. A természettudományok művelői számtalan olyan felfedezést tettek, amelyekről Charles Darwin nem tudhatott, és amelyek erőteljesen megkérdőjelezzik az élővilág spontán kialakulásának lehetőségét. A fajokat létrehozó evolúció elképzelése nem nyert tudományos igazolást, hanem mind a mai napig csupán egy hipotézis maradt.

Évtizedek óta világszerte egyre erőteljesebben van jelen a közgondolkodásban az intelligens tervezés elmélete, amely szerint az élő szervezetek komplexitásának kialakításában egy felsőbb értelem játszott szerepet. Az elmélet könyvtárnyi tudományos irodalommal és bár kisebbségben lévő, de jelentős szakmai támogatótáborral rendelkezik.

Az elméletet támogató magyar Értelmes Tervezettség Munkacsoport (Értelm) tagjai tanárok, kutatók, egyetemi hallgatók és különböző világnézeti háttérrel rendelkező értelmiségiek. Közvetlen támogatóink száma meghaladja a kétszáz főt. Csoportunk civil szervezatként működik, előadásokat, konferenciákat szervez és könyveket jelentet meg az intelligens tervezés témakörében.

Egy 25 000 főt érintő hazai felmérés adatai szerint a megkérdezettek 50%-a nem értett egyet a tervezési szemlélet oktatásból történő kirekesztésével.

Véleményünk szerint az evolúcióelmélet a materialista filozófia bizonyíthatlan alaptételeire épül, így kizárólagos oktatása, valamint az alternatív szemlélet elhallgatása sérti az oktatás világnézeti semlegességének követelményét, melyet a 1993. évi közoktatásról szóló LXXIX. Törvény ír elő:

4. § (2) Az állami és a helyi önkormányzati nevelési-oktatási intézmény nem lehet elkötelezett egyetlen vallás vagy világnézet mellett sem. Az állami és a helyi önkormányzati iskola pedagógiai programjában biztosítani kell az ismeretek, a vallási, illetve világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítését. Az állami és a helyi önkormányzati nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve pedagógiai programja, működése, tevékenysége és irányítása vallási és világnézeti tanítások igazságáról nem foglalhat állást, vallási és világnézeti kérdésekben semlegesnek kell maradnia.

3. A gyermeknek, tanulónak joga, hogy

10. § (3) c) részére az állami és helyi önkormányzati iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a tanítás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék;

Az evolúcióelmélet ugyan tudományos elméletként jelenik meg, azonban éppen a körülötte világszerte kialakult vita bizonyítja, hogy itt nem kizárólag tudományos vélekedésről, hanem világnézeti állásfoglalásról is szó van. Ezért kezdeményezzük, hogy a 2006-ban várható felülvizsgálat és átdolgozás alkalmával a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek biológiaoktatásra vonatkozó részében az élővilág tervezettségének alternatívája is megjelenjen. Konkrét javaslatunk a Nemzeti Alaptanterv vonatkozó részének módosítására az alábbiakban olvasható.

A jelenlegi változat

Az érvényben lévő Nemzeti Alaptanterv előírásai az élővilág eredetével kapcsolatban a „Tájékozódás az élő és élettelen természetről” című szakaszban.

	1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam	9-12. évfolyam
Evolúciós szemlélet	A születéssel, az egyedfejlődéssel és az öröklődéssel kapcsolatos gyermeki elképzelések felszínre hozása, összehasonlítása, más, köztük a tudományos nézetekkel való összevetése (természetesen csak a gyerekek létező, előzetes tudásával feldolgozható témákban).	Az élővilág relatív állandóságának, valamint változásának, a hosszú időszakok alatt lezajló átalakulásnak az elfogadása, az öröklődés lehetséges szerepének felismerése.	Ismerkedés az evolúciós gondolattal s annak kapcsolódásával az élővilág rendszerezéséhez. A lamarcki fejlődéstani elveknek megfelelő naiv elképzelések visszaszorulása (a szerzett jegyek nem öröklődő jellegének elfogadása). Az öröklődés, valamint az evolúciós folyamatok értelmezésében a teleologikus értelmezések visszaszorulása, az ezzel kapcsolatos elképzelések feldolgozása, kritikája.	A darwini evolúciós elképzelés lényegének megértése értelmezése az öröklődés jelenségeivel szoros kapcsolatban. Az evolúciós felfogás alkalmazása vitákban, az élővilág alakulásával kapcsolatos jelenségek magyarázatában, problémamegoldások során. Az evolúciós pszichológia néhány érdekes állításával való ismerkedés. Ismerkedés a biotechnológia eredményeivel és problémáival. Bioetikai kérdések felvetése, viták, saját álláspont formálása.

[Módosítási javaslat a következő oldalon...]

Módosítási javaslat

Az Értelmes Tervezettség Munkacsoport indítványa
a NAT érintett szakaszának módosítására.

	1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam	9-12. évfolyam
Az élővilág származása	A születéssel, az egyedfejlődéssel és az öröklődéssel kapcsolatos gyermeki elképzelések felszínre hozása, összehasonlítása, más, köztük a tudományos nézetekkel való összevetése (természetesen csak a gyerekek létező, előzetes tudásával feldolgozható témákban).	Az élővilág állandóságának és változékonyságra való képességének kérdései. Az öröklődés szerepe az állandóság és a változatosság fenntartásában.	Ismerkedés az evolúciós és az intelligens tervezési gondolattal. Az élővilág rendszerezése. A lamarcki fejlődéstani elveknek megfelelő naiv elképzelések visszaszorulása (a szerzett jegyek nem öröklődő jellegének elfogadása). Vélemények a fajok változékonyságra való képességnek mértékéről. Az élővilág eredetére vonatkozó elméletek különbségeinek és kritikájának ismertetése.	A darwini evolúciós elképzelés és az intelligens tervezés elmélet lényegének megértése és értelmezése. Az evolúciós és a tervezési felfogás alkalmazása vitákban, az élővilág alakulásával kapcsolatos jelenségek magyarázatában, problémamegoldások során. Ismerkedés a biotechnológia eredményeivel és problémáival. Bioetikai és eredetkérdések felvetése, viták, saját álláspont formálása.